

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen 1

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 1. februar 2011
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2010-7650-0007
Dok.: BBO41661

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 59 vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Manu Sareen (RV)

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 59 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om offentlighed i forvaltningen (L 90):

”Foretages alt i den statslige forvaltning ikke principielt set på ministerens vegne, og er det som følge heraf ikke korrekt, at alt potentielt set kan betegnes som ministerbetjening og dermed kan undtages fra aktindsigt i medfør af lovforslagets § 24?”

Svar:

1. Det er – som også anført af Offentlighedskommissionen i betænkning nr. 1510/2009, side 599 – korrekt, at den sagsbehandling, som finder sted i et ministeriums departement, i alle tilfælde formelt set vil ske på ministerens vegne, og at det samme ofte vil gælde med hensyn til behandling af sager i ministerielle styrelser og direktorater. Som anført af Offentlighedskommissionen kan det på den baggrund anføres, at enhver udveksling af dokumenter eller oplysninger til og fra f.eks. et ministerium formelt sker ”i forbindelse med ministerbetjening”.

Som ligeledes anført af Offentlighedskommissionen i umiddelbar forlængelse heraf, jf. betænkningens side 599 f., har bestemmelsen i § 24, stk. 1, i kommissionens lovudkast imidlertid et mere begrænset anvendelsesområde, og begrebet ”ministerbetjening”, der således har et mere snævert indhold, vil ikke kunne anvendes i forhold til enhver udveksling af dokumenter og oplysninger mellem f.eks. to ministerier. Det afgørende for, om et dokument eller en oplysning, der udveksles mellem f.eks. to ministerier, i § 24, stk. 1’s forstand sker ”i forbindelse med ministerbetjening”, er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor ministeren har eller må forventes at få brug for embedsværkets rådgivning og bistand.

2. Afgrænsningen af begrebet ”ministerbetjening” i lovforslagets § 24, stk.1, svarer den til afgrænsning, som en enig Offentlighedskommission lagde op til. Justitsministeriet er således ikke enig i det, som er anført i spørgsmålet om, at alt, der foretages i den statslige forvaltning, kan undtages fra aktindsigt i medfør af lovforslagets § 24, fordi det er ministerbetjening.

Det, som er beskyttet med lovforslagets § 24, stk. 1, er derimod alene den interne og politiske beslutningsproces, og den rådgivning og bistand, som embedsværket i ministerierne m.v. yder ministeren i den forbindelse.

Som anført i pkt. 4.14.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det således Justitsministeriets opfattelse, at der i forhold til den rådgivning og bistand, som embedsværket yder ministeren som led i den politiske ministerbetjening, er et særligt behov for, at rådgivningen og bistanden kan gives fortroligt, således at ministeren bl.a. kan udvikle idéer, forberede politiske initiativer, overveje forskellige politiske alternativer m.v., uden at disse overvejelser skal være undergivet offentlighed.

At bestemmelsen i lovforslagets § 24, stk. 1, er afgrænset til at angå den politiske ministerbetjening, kommer for det første til udtryk ved, at det i bemærkningerne til lovforslagets § 24 – som i Offentlighedskommissionens betænkning, jf. ovenfor under pkt. 1 – er anført, det afgørende for, om et dokument eller en oplysning der udveksles mellem f.eks. to ministerier i § 24, stk. 1's forstand sker ”i forbindelse med ministerbetjening”, er, om udvekslingen sker i en sammenhæng og på et tidspunkt, hvor ministeren har eller må forventes at få behov for embedsværkets rådgivning og bistand. Det er desuden i bemærkningerne anført, at bestemmelsen i § 24, stk. 1 skal fortolkes og anvendes restriktivt, og i tilfælde, hvor der foreligger tvivl om, hvorvidt bestemmelsen finder anvendelse, skal der lægges vægt på, om hensynet til den interne og politiske beslutningsproces taler for, at de pågældende dokumenter eller oplysninger kan undtages fra retten til aktindsigt.

For det andet følger det af lovforslagets § 24, stk. 2, at selv om en minister har eller må forventes at få behov for embedsværkets rådgivning og bistand i forbindelse med den pågældende sag m.v., gælder § 24, stk. 1 ikke 1) i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed, 2) i sager om indgåelse af kontraktsforhold og 3) i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver.